

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460526

16. De deposito.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61800)

TITULUS XVI.

De Deposito.

SUMMARI A.

1. 1. 2. Depositi etymologia. 4. Definitio. 5. usque
9. Divisio. 9. Origo. 10. Quinam possint deponere,
& depositum suscipere? 11. Quae res deponi? 12.
An etiam immobiles? 13. Quid juris circa acces-
soria deposita? 14. Quid circa res inclusas cista de-
posita. 15. 16. 17. Quae sint requisitae Depositum? 18.
Qui finis? 19. Quae obligatio deponentis. 20. usque
26. Depositarii? 26. Quae inde actio competat?

Expedivimus actus, ac contractus, qui-
bus rei usus transferitur. Custodiam
transfert depositum.

§. I.

1. *Depositum à ponendo dictum est, praepositione de augente positionem: ut ostendat, totum fidei ejus commissum, quod ad custodiam rei pertinet. l. 1. pr. ff. h. t.*

§. II.

2. *Synonymum depositi est commendatum: siquidem Juris Interpretes verbum commendari frequenter pro deponere usurpant, eò quòd res deposita quasi alterius custodiam committitur. l. 24. l. 26. ff. l. 6. l. 9. C. h. t. l. 186. ff. de V. S.*

§. III.

3. *Acceptio depositi bifaria in jure reperitur. I. Sumitur pro ipsa re deposita. l. 1. pr. ff. h. t. ubi dicitur: depositum est, quod custodiendum alicui datum est. II. Et magis proprie accipitur pro ipso contractu, seu conventionione, qua mediante res alterius custodiam committitur per l. jurigenitum. 7. ff. de Pactis. In qua acceptio.*

§. IV.

4. *Definitur depositum, quòd sit contractus realis, bonae fidei, quo res alteri gratis custodienda, & ad libitum deponentis in eadem specie reddenda traditur.*

KÖNIG IN DECRET. LIB. III.

§. V.

Dividitur in depositum in specie, & sequens. Depositum in specie est, cum res non litigiosa ab uno saltem custodienda traditur, arg. l. 6. & 17. ff. h. t. l. 110. ff. de V. S. Sequens est, cum res litigiosa à litigantibus apud tertium deponitur, eà lege, ut is pendente lite rem custodiat, & eam finitè victori restituat. d. l. 17. ff. h. t. & l. 110. ff. de V. S. Sed de hoc egimus in Lib. II. tit. 17.

Depositum in specie subdividitur I. in voluntarium, & necessarium. Voluntarium illud est, quod nullo imminente periculo, sed ex mera fiducia & voluntate contrahitur. l. 1. §. 1. ff. h. t. Necessarium verò (alii miserabile vocant) dicitur, ad quod cogit instans quaedam necessitas, ac morale periculum, rem perdendi, nisi deponatur, quòd pertinet depositum incendii, ruinae, tumultus, vel naufragii causà factum. d. l. 1. §. 1. 2. & 3. Est autem speciale in hoc deposito, quòd illud dolosè negans, aut restituere recusans, si postmodum in judicio convictus fuerit, in poenam inficiationis non tantum rem depositam, sed insuper pretium illius rei, sicut duplum restituere teneatur, ex quo perfidiae crimen propter necessitatem crescit. d. l. 1. §. 1. & 4. ff. h. t.

Subdividitur II. In depositum regulare, & irregulare. Regulare est, quod nullum alium contractum admixtum habet; ut si simpliciter species aliqua, vel etiam pecunia obsignata, aut cista clausa sit deposita; l. 1. §. 41. l. si sacculum 29. ff. h. t. sicut & si talia deposita fuerint numerorum corpora, in quae ob antiquitatem, bonitatem, & memoriam cadit affectio. Brunnem. ad l. 3. C. Eod. Irregulare vocatur, quod de alio quoque contractu, puta de mutuo, aliquo modo participat, & sic notissimos depositi terminos excedit; ut si deponatur res fungibilis cum expressa licentia usus, vel si deponatur pecunia neque clausa, neque obsignata, sed numerata, eò ipsò enim

S

De-

Depositario tacite facultas eā utendi permiffa videtur. *l. 24. §. fin. l. 25. §. 1. l. 26. & 29. ff. h. t. l. 31. ff. Locati.* In quo hoc notabile occurrit, quod in mutuum non tranfeat, confequenter nec periculum ad Depositarium pertineat, donec pecuniam locō moverit, eaque uti cœperit. *l. 9. §. fin. l. 10. ff. de Reb. credit.* Schambogen ad *Inst. §. præterea. 3. quib. mod. re contrab. oblig.*

8 Nonnulli etiam depositum dividunt in depositum juris, & depositum facti. *Depositum Juris* appellant illud, quo juxta *l. 19. C. de Usur.* res debita Creditori jufte oblata, & ab ipfo injufte recufata, apud Magistratum, vel Ecclefiam ad fiftendum cursum ufuarum, & inducendum liberationis effectum deponitur; quo fubfecuto debitor non folū periculo liberatur, fed etiam jus pignorum tollitur, & rei depositæ interitus ad Creditorem fpectat. *Depositum facti*, feu conventionale nuncupant, quod inter privatos fieri confuevit, & Depositarium ad factum, feu custodiam obligat. Quia autem *Depositum juris* non fit custodiæ causâ, fed liberationis gratiâ, propriè depositum non est, neque hujus loci.

§. VI.

9 *Causa efficiens* depositi duplex est: *remota, & proxima.*

Remota est jus Gentium, ita attestante ipso Justiniano Imperatore in §. 2. *in fin. Inst. de Jure nat. Gent. & Civ.* ubi inter contractus Juris Gentium etiam depositum recenfer.

10 *Proxima* sunt deponens, & Depositarius. Deponere autem, & depositum fufcipere poffunt, qui contrahere, & contrahendo obligari. In specie depositum fufcipere poffunt etiam fœminæ. *l. 26. ff. h. t.* Etiam pupillus sine tutoris autoritate; fi tamen res perit abque fuo dolo, non ampliùs obligatur, quàm indelocupletior factus est. *l. 1. §. an in pupillum 15. ff. Eod.* Etiam Clericus & Religiofus tam privatus, quàm Prælatas, ita tamen ut

fi res apud eos deposita eorundem culpâ, aut dolo perierit, vel abfumpta fuerit, Ecclefia, vel Monasterium inde non teneatur, nifi quatenùs in ejus utilitatem aliquid verum probetur. *v. l. h. t. c. penult. de Fidejufforib.* Less. *de F. & J. lib. 2. c. 27. n. 12.* quia depositum aliique fimiles contractus non pariunt obligationem, nifi inter iplos contractentes. *l. 32. ff. de Reb. credit. l. 3. C. Ne uxore pro marito.* & delictum personæ non debet in detrimentum Ecclefie redundare. *c. 76. de R. J. in 6.* Secùs est, si ipsamet Ecclefia depositum recepit, videlicet Prælatas cum Conventùs, feu Capituli confensu: quippe tunc obligatur ex dolo, & lata culpa, sicut alii Depositarii, ut notat Layman, *de Contract. c. 25. n. 6.* Insuper hic nota ex Marchant. *Tribunal. p. 2. r. 8. tit. 5. sect. 5. dub. 1. ref. 1.* errate Sæculares, qui tempore belli sua in Monasteria, velut in asyllum, inferentes putant, se illa dare in depositum, & custodiam Monasterii, vel Conventùs, cum tamen revera non sint deposita, nisi Conventus explicitâ fide datâ in custodiam fufceperit; quod certè nec faciendum, nec consulendum est, ex quo ob hujusmodi deposita plura Monasteria expilata sunt: quæ aliàs immunitate suâ gaviâ fuiffent.

§. VII.

Materiam, seu Objectum depositi constituunt res omnes, quæ custodiam recipiant. Nec refert propriæ deponentis sint, an alienæ? quoniam & fur, vel prædo, si rem furtivam, raptamve deposuerit, actionem depositi habet, eique res restituenda venit. *l. 1. §. 39. l. 31. §. 1. ff. h. t.* modò non apud rei dominum deposuerit, quippe qui rem suam deponi apud se patitur, vel utendam rogat, nec depositi, nec commodati actione tenetur sicuti qui rem suam conducit, aut precario rogat, nec precario tenetur, nec ex locato. Textus in *l. 15. ff. Eod.*

Ulliot

12 Utilior, ac subtilior *controversia* est: an res non solum mobiles, ac se moventes, sed etiam immobiles depositi materia esse possint?

Negativam Gloss. in c. 2. h. t. Holliens. in *Summ. ejusd. tit. n. 3.* Sylvester in *Summ. V. depositum. n. 3.* Struv. S. F. C. ex. 21. th. 35. Wilsenb. ad ff. vol. 1. disp. 31. th. 11. tribus rationibus commendant. *Prima* est: quia quæ non possunt poni, nec possunt deponi. arg. l. 1. pr. ff. h. t. at res immobiles minus accuratè dicuntur poni posse: siquidem *ponere* in nativo suo significato naturalem rei mobilis in loco aliquo positionem significat. *Secunda*: quia jura depositum in rebus immobilibus non agnoscunt, cum in toto jure nullum rei immobilis depositæ exemplum reperitur, nec ulla ejus sit mentio, passim verò rerum mobilium depositarum. *Tertia*: quia cura rei immobilis, si gratis committatur, & suscipiatur, abit in speciem mandati. l. 5. §. 4. ff. de *Præscriptis verb.*

Verùm affirmativa uti verior, ita ut ei fidem faciamus, optimo jure meretur: etenim deponere in sensu juridico nil aliud est, quam rem alterius custodiæ commendare. l. 186. ff. de *V. S.* posse autem res immobiles ita commendari, perspicuè colligitur ex l. 11. ff. de *Peric. & commod. rei vend. & l. 3. §. fin. ff. de Acquir. vel amitt. poss.* non quidem ad eum finem, ne à Prædonibus, & furibus auferantur, cum auferri non possint. §. 2. *Inst. de Usucap.* sed ne corrumpantur, aut minuantur, puta ne januæ, fenestræ, seræ ædium surripiantur, aut effringantur: vel ne in prædiis rusticis plantæ evellantur, arbores frugiferæ excidantur, frumentum defalsetur. Accedit, quòd res immobiles sequestrari possint. c. 2. de *Dolo, & contum.* l. 21. §. ult. ff. de *Appellat.* sequestrum verò sit species depositi. Ita Lauterbach. ad ff. h. t. n. 10. & Harprecht ad §. 3. *Inst. Quib. mod. re contra. oblig.* cum pluribus citatis.

Næque oppositæ rationes ejus ponderis

sunt, ut quem in assensum movere possint, nam quòd *primam* atinet, præterquam quòd ab etymologia nominis non desumatur firmum argumentum, quando de re ipsa constat arg. l. 238. §. 2. ff. de *V. S.* insuper satis comprobatum est, res quòque immobiles in sensu juris propriè poni, hoc est, ad custodiam tradi posse. Ad *secundam* respondeatur, sufficere, quòd §. 3. *Inst. Quib. mod. re contra. oblig.* aliique textus loquantur indefinitè de rebus: neque exempla, quibus leges utuntur, esse mensuram legum, quasi ultra se non extendant, cum desumantur, tantum ex iis, quæ regulariter contingunt. Unde sicut si nullum exemplum extaret depositi rei se moventis, malè quis inferret, ergo res se movens non est materia apta depositi, ita etiam hic. *Tertia* ratio nimis bona est, probat enim, quòd & cura, seu custodia rei immobilis sequestratæ abeat in speciem mandati. Imò nulla ratio est, cur magis cura rei immobilis debeat incidere in mandatum, quam cura rei mobilis. Næque obstat l. 5. §. 4. ff. de *Præscript. verb.* quandoquidem in ea non agitur de nuda custodia rei immobilis, quam respicit depositum; sed præter custodiam ibi aliud quid principaliter commissum fuit, circa rem immobilem, quò respectu, licet lex custodiæ accesserit, non tamen depositum, sed mandatum censetur esse contractum, eò quòd in contractibus distinguendis initium, & finis principalis spectetur l. 3. pr. ff. *Mandati l. 12. ff. ad Scium. Maced.*

Porrò utilitas hujus quæstionis in eo consistit, ut constet, ad quam culpam obstrictus sit ille, qui curam rei immobilis in se suscepit; si enim mandatum est, ad levissimam; sin depositum, ad latam culpam tenebitur. Stryck de *Causæ. contract. sect. 2. c. 3. §. 6.*

Illud etiam *queritur*: num ea, quæ accedunt rebus depositis, propria sint materia illius depositi?

§ 2

Ita

Ita putat Gloss. in *l. si ut certo loco. §. §. si me. 13 ff. Commodati.* per illum textum, in quo cavetur, accessoria rei commodatæ pro commodatis haberi, etsi simul non fuerint expressa, usque adeo, ut Commodatarius etiam in iis, quæ sequuntur rem commodatam, diligentiam, ac custodiam præstare debeat.

Contraria tamen opinio communis est, & sine dubio tenenda propter luculentum textum in *l. 1. §. §. ff. h. t.* qui ita habet: *quæ depositis rebus accedunt, non sunt deposita. Ut puta, si homo vestitus deponatur: vestis enim non est deposita; nec si equus cum capistro: nam solus equus depositus est.* Ex quo confectarium est, quod Depositarius solum tenetur habere custodiam hominis depositi, non vestis; equi, non capistri; quamvis in ipsa restitutione, & depositi actione illorum quoque ratio habeatur, *d. l. 1. §. 24.* & si Depositarius circa illa dolum admiserit, eo nomine rectè conveniatur arg. *l. 5. §. 9. ff. Commodati.* Lauterb. *ad ff. h. t. n. 12.*

Næque adverto, quomodo hæc ipsa opinio ex *l. si ut certo. §. §. 13. ff. Commod.* labefactari possit: quia procedit in terminis diversis commodati, in quo dispar omnino est ratio à deposito: commodatum namque ex genere suo tendit præcisè ad commodum Commodatarii, & illud quoque, quod accedit, simul cum re commodata utile est Commodatario, adeoque merito ut commodatum habeatur. Econtra depositum est in commodum deponentis, & potius in onus Depositarii. Azor. *Institut. Moral. p. 3. lib. 7. c. 8. in pr.*

14 Planè deposita cista, arcæ, vel valisâ obfignatâ, ac clausâ res quoque in iis inclusæ depositæ censentur, licet Depositario non fuerint demonstratæ. *l. 1. §. 41. ff. h. t.* Mantica. *de Tacit. & ambig. convent. l. 10. tit. 5. n. 3.* De rebus tamen inclusis, & non ostensis non tenetur regulariter respondere Depositarius;

si cistam, arcam, aut valisam clausam & obfignatam restituat, sicut accepit, ita ut nec signa mutata sint, nec quid aliud in contrarium appareat. *Mev. p. 9. dec. 54. n. 8. & dec. 55. per tor. Stryck. de Cautel. contract. sect. 2. c. 3. §. 7.* Quodsi verò cista, vel valisâ referata deprehendatur, dolo Depositarii referata, vel non rectè custodita præsumitur, & Deponens ad juratam rerum inde amissarum probationem admittitur per *l. 1. §. 40. ff. h. t. §. l. 9. C. Unde vi.* nisi sigillum fuisset valde fragile, quod facile absque facto hominis frangi potuisset, Depositarius verò cæterequin sit homo bonæ famæ, & integræ fidei. Mascard. *de Probat. vol. 1. concl. 508.* Schneidew. *ad Inst. de Oblig. qua ex quas. delict. nasci.* Joann. Scharch. *ad Rubr. n. 7. C. h. t.*

§. VIII.

Forma depositi consistit in traditione, quæ res gratis custodienda committitur, & suscipitur. Tria itaque requiruntur, ut contractus hic censeatur initus.

I. Ut de facto res sit tradita: quia depositum est contractus realis, qui ad sui perfectionem præter consensum rei traditionem desiderat: & nuda de custodienda re conventio pactum potius de deponendo, quam verum depositum est. *§. præterea 3. Inst. Quib. modi re contr. oblig. l. 1. §. 5. ff. de O. & A.* Intelligitur autem res etiam tunc cum mutuo contrahentium consensu tradita, quando quis rem aliquo sciente, & patiente in ædes ejus intulit, additâ declaratione, se rem ipsius custodiæ committere arg. *l. 9. §. 3. ff. de Fore. dot. ibi: quid enim interest, inferantur, aut tradantur.* Molin. *de F. & F. disp. 522. n. 1.* Imò Nautæ, Caupones, & Stabularii, eò ipsò, quod res aliqua illis scientibus in navem, cauponam, & stabulum inferatur, de custodia hujus rei tenentur, esto inferentes non addant se rem custodiæ committere. *l. 1. in fin. & l. seq. ff. Nauta, caupon. stabul.*

II. Re-

16 II. Requiritur, ut res deposita gratis, & non pro mercede custodienda recipiatur: nam si pro rei custodia ex pacto accipiatur pecunia, locatio est; si res aia, contractus inominatus. l. 1. §. si quis servum 9. ff. h. t. & per consequens omnia depositi privilegia cessant: cum deficiente substantiâ contractus, ejus quodque privilegia deficiere, necessum sit. arg. l. in summa 2. §. item 5. ff. de Aquapluv. incid. l. generaliter 24. §. si quis 9. ff. de Fideicommiss. libert. Interim Deposito non refragatur honorarium, ut quod venit ex benevolentia, & non immutat naturam contractuum gratuitorum. l. 1. §. 24. ff. de Vi bonor. rap. l. 6. ff. Mandati. Monet tamen Stryck. de Cantel. contract. sect. 2. c. 3. num. 8. ut Deponens, si molestiam Depositarii ob susceptam custodiam compensare velit, aut Depositarius gratis custodiam præstare nolit, protestetur, se hoc non mercedis, sed honorarii nomine promittere, vel expresso pacto caveat, salva ubique debere esse privilegia depositi.

17 III. Requiritur, ut res custodia causâ committatur, & recipiatur: neque enim per depositum proprie dictum transfertur usus, dominium, vel possessio, sed nuda detentio, & custodia rei. l. 17. §. 1. ff. h. t. Ex quo sequitur, non licere Depositario uti re depositâ, & si utatur, furtum usûs committere. §. 6. Inst. de Oblig. quæ ex del. l. 29. ff. l. 3. C. h. t. nisi rationabiliter crederet, Deponentem non fore invitum: quippe tunc excusatur l. 76. ff. de Furtis. vel nisi Dominus expressè, vel saltem tacitè usum rei concedat, ut contingit in deposito irregulari, quo de *supra* n. 7.

§. IX.

18 Finis depositi est sola rei custodia, dominio, & possessione ejus manente penes Deponentem. l. 1. princ. ff. h. t.

§. X.

19 Efficitur depositi est vel proximus, vel re-

motus. Proximus est obligatio Deponentis & Depositarii.

Deponens obligatur ad servandum indemnem Depositarium, quod fit I. reparando damnum, dolo, vel quavis Deponentis culpâ datum. l. si servus 61. §. 5. ff. de Furt. junctâ l. 5. §. 2. ff. Commodati. II. Refundendo impensas in rem depositam factas. l. si in Asia. l. 2. pr. l. actione 23. ff. h. t.

Depositarii non una obligatio est: I. Rem depositam, in custodiam semel receptam, Deponenti pro libitu restituere nequit, sed tam diu retinere tenetur, quousque durat causa, v. g. absentia, aut lis mota, propter quam deposita est. arg. l. 5. C. de O. & A. Si tamen jultò diutius maneat, vel aliquod impedimentum supervenerit, propter quod custodiam non valeat continuare, Judicem adire potest, ut hujus autoritate ab hoc onere liberetur. Cothmann. consil. 62. n. fin. Stryck. de Cantel. contract. sect. 2. c. 3. n. 12.

II. Depositarius obligatur, ut custodiat, ac 21 servet rem depositam eâ fide, curâ, & diligentia, quâ solet res proprias custodire, ac servare: nec etiam salvâ fide minorem rei depositæ, quàm suis rebus diligentiam præstabit. c. bonafides 2. h. t. l. quod Nerva 32. ff. Eod. Quoniam verò contractus depositi solius Deponentis gratiâ initur, ideo naturâ suâ, si res deposita perierit, aut deteriorata sit, ad dolum saltem, & latam culpam præstandam Depositarium obstringit. §. 3. Inst. Quib. mod. re contr. oblig. l. 1. §. 10. & fin. l. 32. ff. l. 1. C. h. t. l. 5. §. 2. ff. Commodati.

Reperies tamen casus; in quibus Depositarium etiam ad culpam levem, & levissimam, imò subinde ad casum fortuitum obligatur. Ad culpam levem quidem, si mercedem pro rei custodia accepit: d. c. bona fides. 2. h. t. l. 1. §. 8. & 9. ff. Eod. quia ita depositum utriusque utilitatem respicit, & transit in negotium locationis, in quo venit culpa levis.

Panormit. in *d. c. bona fides n. 3.* Si de custodia exacta, & sic de levi culpa præstanda convenit. *d. l. 1. §. 6. ff. h. t.* quia contractus ex conventionem legem accipiunt *c. 85. de R. F. in 6.* Si ipse se obtulit deposito. *d. c. bona fides 2.* ubi deposito se offerens, & aliquid pro custodia recipiens æquiparantur: *d. l. 1. §. sape evenit. 35. ff. h. t.* ubi Julianus scribit, offerentem se deposito non solum dolum, sed etiam culpam, & custodiam præstare, non tamen casus fortuitos. Ad diligentiam exactissimam, ac proinde ex levissima culpa de perditis rebus depositis obligantur nautæ, caupones, & stabularii, quorum officium annexam habet custodiam. *l. 1. 2. & 3. ff. Naut. caup.* Layman. in *Theol. mor. l. 3. tr. 4. c. 25. sub n. 1.* Quod ita constitutum, ut horum hominum fraudibus, & viatorum securitati consuleretur. Liberantur tamen à custodia Caupones, si quos hospitio exceperunt, assignato cubiculo cum clavibus, ut rerum suarum custodiam ipsi haberent, præmonuerunt, & isti consenserunt. Haunold. *tom. 4. de F. & F. tr. 10. n. 825.* Latè Cæsar. de Panimoll. *dec. 94. adnot. 1. n. 11.* Ad casum fortuitum præstandum adstringitur Depositarius, si ad eum expressâ pactione se obligavit. *c. bona fides 2. h. t. l. 1. §. sape evenit. 35. ff. Eod. l. si ut certo 5. §. nunc videndum. ff. Commodati.* pactis enim & conventionibus contrahentes, sicut ad majorem, vel minorem culpam, quàm aliàs contractus natura exigat, ita etiam ad casum fortuitum se obligare possunt per *c. 85. de R. F. in 6. & l. 23. ff. Eod.* Vel si calum mora culpabilis, aut dolus sive verus, sive ex lata culpa præsumptus præcessit. *d. c. bona fides.* cum qui causam damni dedit, damnum dedisse videatur. Quamobrem si rem depositam vendidisti, eamque postea redemisti in causam depositi, etiam si sine dolo malo postea perierit, teneri te depositi: quia semel dolo fecisti cum venderes, respondit Ulpianus in saepe cit. *l. 1. §. si rem depositam. ff. h. t.*

Utrum Depositarius in periculo incendii, naufragii, aut hostilis incurtionis res depositas præ suis servare teneatur, si utrasque non possit? est, quod dubites: nam ex una parte S. Pontifex in *c. bona fides 2. h. t.* generaliter asserit: *bona fides abesse præsumitur, si rebus tuis salvis existentibus, depositas amissisti.* Cul succinit Celsus in *l. quod Nervus 32. ff. Eod.* Ex altera verò haud culpabile videtur, nec contra bonam fidem, si quis prius de rebus propriis, quàm alienis sollicitus sit, ex quo regula charitatis proximi est, dilectionem incipere à se ipso. *c. si non licet 9. causâ 23. q. 5.*

Rem distinctione expediri posse video: vel enim res Depositarii sunt pretiosiores, aut æquè pretiosæ, ac depositæ; & tunc Depositarius proprias depositis præferre potest, absque eò quòd culpam in deposito præstandam committat: siquidem verisimile non est, quòd ad rerum depositarum custodiam cum damno ac periculo proprio se obligare voluerit: & ipsa naturalis ratio dicitur, ceteris paribus suis potiùs, quàm alienis invigilandum esse præsertim si ex his nullum commodum, sed solum onus sentitur; vel res depositæ notabiliter sunt pretiosiores rebus Depositarii, & tunc Depositarius illas relictis propriis salvare tenetur, & si neglectis depositis suas etiam vilissimas conservarit, id dolo fecisse præsumitur juxta cit. *c. bona fides.* Neque obstat ratio; quam urget Panormit. *ibid. n. 2.* quòd nemo teneatur perdere res proprias etiam leves propter res alienas conservandas, sicut nemo tenetur incurrere peccatum veniale ad evitandum mortale in proximo; tum quia est maxima disparitas, & in terminis implicat, quem teneri ad peccatum utcumque leve, vel veniale; tum quia in effectu Depositarius & rem propriam & alienam saltem ex parte conservat, si re suâ neglectâ rem depositam pretiosiorum ex incendio eripit, cum Deponens refundere debeat, quidquid occasione rei suæ conser-

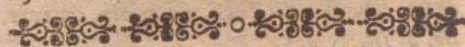
Andæ expensum, aut neglectum est. P.Engel. h. i. n. 9. Georg. Widmann de Contract. tit. 4. num. 64. Molin. de F. & F. tract. 2. disp. 296. num. 2.

III. Depositarius rem depositam ad nutum Deponentis absque omni mora, & exceptione reddere tenetur, c. bona fides 2. h. t. l. i. §. 2. ff. Eod. etiam eo casu, quo depositum ad certum tempus factum est, & expresse conventum, ut Depositarius primum post mortem v. g. Deponentis hæredi rem depositam restituere debeat. d. l. i. §. 45. & seqq. eo quod Depositum ex natura sua sit ad nutum revocabile, & tempus illud eo sine adjectum fuerit, ne possit Depositarius ante illud elapsum rem depositam Deponenti reddere, non verò, ne Deponens pro arbitrio revocare queat. Jure tamen denegatur restitutio I. si res est propria ipsius Depositarii, l. qui rem 15. ff. h. t. aut si Dominus cum deponente concurrat, & rem suam vindicet: quia Domini prior, & justior causa est. l. bona fides. 31. §. 1. ff. Eod. III. Si deponens fortè in ejusmodi conditionem inciderit, ut ei reddere vel non liceat, vel non expediat; ut si ebrius aut furiosus gladium depositum in suum, vel aliorum damnum repetat. c. ne quis 14. causa 22. q. 2. III. Si bona Deponentis ob delictum publicata, ac confiscata fuerint: quia tunc deposita ad fiscum sunt deferenda. d. l. bona fides. 31. in pr. ff. h. t.

IV. Depositarius tenetur rem in specie, sive eandem numero cum omni causa salvam & integram restituere, adeò ut locus non sit compensationi, vel ullæ deductioni pro alio debito, quantumvis liquido, & licet ex utraque parte aliquid fuerit depositum. c. bona fides 2. h. t. l. si quis. 11. C. Eod. l. fin. §. 1. in fin. C. de compensat. ne contractus, qui ex bona fide oritur, penitus ad perfidiam retrahatur, sive ad hanc occasio fiat, quod alicujus fidei specialiter est commendatum. Interim quòd De-

positarius propter impensas necessarias in rem depositam factas, hoc est, eas, quæ nisi factæ essent, res aut omninò periisset, aut deterior reddita esset, rem depositam retinere possit, donec istas restituerit deponens, colligitur ex l. 18. §. 4. ff. Commodati. & docent Sichard. ad d. l. 11. n. 6. C. h. t. Bachov. ad Treutl. vol. 1. disp. 26. th. 5. lit. B. Mantic. de Tacit. & ambig. convens. lib. 10. tit. 10. num. 24. Georg. Widmann de Contract. tit. 4. n. 43.

Effectus remotus depositi est actio depositi 26 directa, & contraria. Directa est, quæ Deponens agit adversus Depositarium, vel ejus hæredem, ad restituendam rem depositam in specie, nisi aliter fuerit conventum. l. 24. ff. h. t. vel ejus æstimationem, aut pretium deteriorationis, si forsan dolò, aut culpâ latâ Depositarii res interit, aut deteriorata est. l. 1. §. 16. l. 22. l. 23. & passim. ff. h. t. In qua actione illud singulare est, quòd ex ea condemnatus ob perfidiam fiat infamis. §. 2. Inst. de Pæn. tem. litig. l. 10. C. h. t. Contraria est, quæ Depositarius adversus Deponentem, vel ejus hæredem agit, ut damnum, quod occasione depositi passus est, resarciat, & quidquid in re deposita tuenda, vel asservanda bona fide impendit, refundat. l. 5. ff. Eod. Hæc actio damnatum non infamat, quandoquidem in ea non agitur de fide rupta, sed tantum de calculo, & indemnitate ejus, qui depositum suscepit. l. 6. §. fin. ff. de his. qui not. infam.

TITULUS XVII.

De Emptione, & Venditione.

SUMMARI A.

1. 2. Emptio & venditio quid vominis? 3. Quid rei?
4. Qua origo? 5. usque 9. Quinam emere vendere prohibentur? 9. Quibus casibus quis emere